

WANDELEND PAAL – WENEN 2008

DONDERDAG 1 MEI 2008 : Grinzing – Donau – Kahlenberg – Grinzing

We verlaten Grinzing langs een dalend steegje en komen uit in de Beethovengang. We volgen deze wandelweg, door het groen en langs een beekje (de Schreiberbac), tot we uitkomen in Nussdorf, het dorp met de noot als stadskenmerk. Beethoven woonde wel degelijk in Nussdorf en deed er vaak al wandelend inspiratie op. Aan het station nemen we de wandelweg langs de Donau en volgen die tot de jachthaven. We steken de weg over en komen in het schilderachtig mooie Kahlenbergdorf. Daar nemen we de Nasenweg, een verhard wandelpad met tal van trappen en erg steile stukken. In geen tijd overwinnen we zo de 350 meter hoogteverschil die er is tussen de bedding van de Donau en de top van de Leopoldsberg. Het is een schitterende wandelweg met talrijke mooie doorkijkjes op de Donauvlakte en daarachter Wenen.

Bovengekomen wacht er een prachtig panorama, de Leopoldskirche en de resten van een vroegere burcht. Nadat we uitgehijgd zijn, stappen we door naar de Josefinenhütte, een groene vlakte met speelweiden en hoge loofbomen. Een goed halfuurtje later komen we dan op de top van de Kahlenberg, waar we in het plaatselijke hotel onze soep gaan eten. Vanaf het terras van het hotel krijg je zonder twijfel het mooiste panorama op Wenen ! Enig mooi ligt Wenen, omarmd door de Donau, aan onze voeten.

Na onze broodmaaltijd wandelen we door naar de Sulzwiese en gaan daar het loofbos in. Het jong gebladerte geeft de bomen een prachtig, lichtgroene kleur. We gaan dan afdalen en komen stilaan tussen de wijngaarden van de Heuriger terecht. Heuriger is jonge Oostenrijkse wijn, van het jaar waarin het geschonken wordt. Op 11 november, feestdag van de Heilige Martin, wordt deze wijn voor het eerst geschonken. Het woord heur is Oostenrijks-Duits voor diesjährig (= van dit jaar). Ook de wijnbars waar deze wijnen geschonken worden heten Heuriger. We wandelen tussen en langs de nog kale wijnranken en komen in het dalletje van de beek van daarstraks terecht. Aan het kerkhof gaan we rechts, naar omhoog deze keer om uit te komen in Grinzing, waar we de Heuriger-wijn zullen proeven in Heuriger Rheinprecht.

(afstand : ongeveer 17 km)

VRIJDAG 2 MEI 2008 : De 20 km van Wenen

We starten de wandeling in het Rathauspark met het Neues Rathaus. Er zijn twee stadhuisen in Wenen, het nieuwe en het oude. Als een Wiener het over zijn 'Rathaus' heeft dan gaat dit meestal over het nieuwe stadhuis. Zo nieuw is het nu ook weer niet want het dateert van eind de 19de eeuw. Het is gelegen in een park en is gebouwd in Vlaams-gotische stijl. De Weense burgemeester heeft er zijn residentie en de vele zalen worden gebruikt voor recepties en feesten. In de zomer vindt in het park voor het Rathaus het filmfestival plaats. Dan wordt er op de gevel van het Rathaus een enorm doek opgehangen waarop de film wordt geprojecteerd.

We wandelen door het park en komen aan het Parlement. Theophil Hansen is de ontwerper van het parlamentsgebouw dat werd gebouwd in de periode 1873 1883 in de bekende Griekse stijl. Hij ontwierp ook de Pallas Athena-fontein die zich voor het parlamentsgebouw bevindt. Het 5 meter hoge figuur van de Griekse Godin van de Wijsheid is gemaakt door Karl Kundmann. Tot 1918 kwamen de leden van de keizerlijke

regering hier bijeen om de landszaken te bespreken. Vandaag de dag zetelt hier de nationale regering, het Lagerhuis van afgevaardigden en de federale regering.

We flaneren door enkele mooie zijstraten met straattuintjes en komen dan in het Museum Quartier. Het is een groot cultureel complex met een groot aantal musea, prachtige gebouwen en theaters. Het Quartier is een combinatie van klassiek barokke gebouwen en nieuwe moderne gebouwen. Het is gevestigd in de opnieuw ontdekte wijk Neubau in het hart van de stad. Het is hier erg populair en er zitten ook veel cafés en groene ruimtes in, waar je even kunt uitrusten. In het Museum Quartier zit onder andere het Leopold Museum, MUMOK, en de Kunsthalle gevestigd. Het betonnen MUMOK (Museum Moderne Kunst) contrasteert erg met de vele historische, vooral barokke, gebouwen waarin de andere Musea van het Museum Quartier zijn gevestigd. Toch past dit gebouw goed in het culturele hart van Wenen.

We wandelen dan langs statige gevels naar dé winkelstraat van Wenen : de Mariahilferstrasse. De Mariahilferstrasse is van oudher de langste winkelstraat van Wenen waar veel internationale winkels te vinden zijn op het gebied van mode en muziek. Aan de Mariahilferstrasse vindt u ook de grote warenhuizen als Gerngross and the Euro-Center gevestigd zijn. Aan het nummer 45 vinden we een doorgang met kleine trappetjes. Op de sfeervolle binnenplaatsjes achter het poortje vinden we winkeltjes van sierraden en enkele gezellige restaurantjes.

We komen dan op de Naschmarkt. Deze bestaat uit twee lange rijen vaste kramen met vers fruit, groenten, kruiden en nog veel meer. Van Indiase curry tot Turks fruit. Als je over deze oosters aandoende markt loopt, krijg je meteen trek. Verderop begint de Flohmarkt, waar je kunt neuzen in tweedehandsspullen.

Dan wacht de Karlzplatz met de Karlskirche op ons. De Karzkirche is een schitterend gebouw van de hand van de barokarchitect Johann Bernhard Fischer von Erlach. De kerk, gebouwd in 1739 door zijn zoon Joseph Emanuel Fischer von Erlach, werd gebouwd in opdracht van keizer Karel VI. De beschermheilige van de kerk is Sint Charles Borromeo. De fresco's in de ovale cupola zijn geschilderd door Johann Michael Rottmayr. In 1713 werd Wenen getroffen door een pestepidemie. Keizer Karl VI beloofde dat hij een kerk zou bouwen zodra de epidemie voorbij was, wat ook gebeurde. Vooraleer we aan de kerk komen, wandelen we langs twee prachtige, identieke paviljoenen uit 1896. Ze zijn van de hand van architect Otto Wagner en opgetrokken in Jugendstil en versierd met goud, marmer en zonnenbloemen. Eén van de paviljoentjes is de uitgang van de metro. Onder het plein ligt een belangrijk metroknooppunt.

We verlaten het plein en komen aan de Franse Ambassade op de Schwarzenbergplatz. Het gebouw is in 1901 ontworpen als een hommage aan de Franse Art Nouveau. Omdat het nogal oosters aandoet, gingen de geruchten dat de bouwtekeningen verwisseld zouden zijn met die van de Franse ambassade in Istanbul.

Via een lange, hellende aanloop komen we aan het Belvédère. Het Belvédèrepark is één van de mooiste parken van Wenen. Vijvers, watervallen en de vele romantische hoekjes laten je hier volledig tot rust komen. Er staan twee paleizen waarvan het Oberes Belvedere vooral onze aandacht trekt. Dit prachtige gebouw herbergt nu een aantal musea. Voorheen was het veelal de plaats van belangrijke pagina's uit de Oostenrijkse geschiedenis. De bouw van dit paleizencomplex verliep in 3 fasen. Op deze site staan 2 prachtige paleizen die door prachtige parken en tuinen omringd zijn. Eerst werd het Untere Belvédère gebouwd in 1714. Drie jaar later werd een prachtige tuin, vijvers,

watervallen, pittoreske prieeltjes... aangelegd. Op de heuveltop werd in 1721 het Obere Belvedere gebouwd. Dit bouwwerk werd voornamelijk gebruikt voor feesten en ontvangsten. De naam Belvedere of "mooi uitzicht" is zeker toepasselijk voor dit gebouw. Bovendien is er een groot contrast tussen het Untere Belvedere en de pracht en praal van het Obere Belvedere.

We verlaten het Belvedere en vinden achter een groot smeedijzeren hek de barokke Salesianerinnenkirche uit 1730. Het bijzondere aan deze kerk is dat ze er uitziet als een grote villa. De kerk heeft een grote koepel met olieverfschilderijen van Pellegrini. Er komt opvallend veel licht binnen door de ramen in het dak.

Na weer enkele straten te zijn doorgewandeld komen we in het Stadtpark. Wenen is rijk aan parken, toch zijn allen verschillend en zijn ze een bezoek meer dan waard. Zo ook met het Stadtpark. Heel wat kunstenaars kregen hier een standbeeld. Het belangrijkste is wel dit van Johann Strauss naast deze van Stolz, Schubert en vele andere. Met zijn beekjes en kleine vijvers vormt het stadspark, dat bezaaid is met gedenktekens (voornamelijk van schilders en componisten), een druk bezocht recreatiegebied midden in de stad. Nog uit het begin van het Ringstrasse-tijdperk stamt de Kursalon, trekpleister voor hordes walsmuziekminnende toeristen (het bronzen Johann-Strauss-Denkmal staat er vlak naast).

We volgen dan een tijdlang de Kärntner Ring. Let hier vooral op de prachtige panden waarin zich de meest luxueuze hotels van Wenen bevinden. We komen dan aan de Ringstrasser Galerien, een modern winkelcomplex. Ringstrassen-Galerien is een uniek complex, zelfs in het centrum van Wenen : twee totaal verschillende gebouwen zijn met elkaar verbonden door een glazen brug.

Dan volgt de Staatsoper. August von Sicardsburg en Eduard van der Nüll bouwden de Staatsoper in de periode 1861-1869. Het architecturale concept werd zeer negatief ontvangen, omdat het volgens de Weense bevolking niet indrukwekkend was. Dit kon Eduard van der Nüll niet helemal bevatten en hij pleegde zelfmoord. August von Sicardsburg stierf twee maanden later een natuurlijke dood. Nadat het gebouw in de nadagen van de Tweede Wereldoorlog bijna geheel was verwoest, begon men direct na de oorlog met de wederopbouw. In 1955 werd de Staatsoper officieel heropend. We kennen de Staatsoper wellicht het best van het jaarlijkse nieuwjaarsconcert.

Dan gaan we door een aantal oude straten en straatjes, met rijke gevels, naar het centrum van de stad. Zo komen we langs de Domgasse nr 5, het huis waar Mozart ooit woonde (van 1784 tot 1787). Hij kende hier een aantal zeer productieve jaren.

En dan staan we aan de Stefansdom, hét symbool van Wenen, gelegen in het hart van de binnenstad met een toren van meer dan 130 meter hoog. De huidige kerk dateert van de 16de eeuw, alhoewel ... Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd ze volledig verwoest, in 1952 was ze volledig heropgebouwd. De belangrijkste bezienswaardigheden zijn het altaar, de preekstoel en de vele praalgraven van de Habsburgers. Alle kunstschaten van de Dom zijn ondergebracht in het Dom- und Diözesanmuseum er recht tegenover. Het belangrijkste kunstwerk is een portret van hertog Rudolf IV, uit de 14de eeuw. Beweerdelijk is dit het oudste geschilderde portret in het Westen.

Aan de andere kant van het plein vinden we het Haas Haus. Het is een gebouw in postmodernistische stijl uit 1990, ontworpen door Hans Hollein, met een grote gevel van spiegelglas. Het doet dienst als restaurant. Het is omstreken door het grote contrast met de historische dom er tegenover.

We verlaten het centrum en gaan naar het Ankeruhr. Deze klok is ontworpen door de schilder en beeldhouwer Franz von Matsch en is een goed voorbeeld van de Art Nouveau stijl. De klok vormt een brug tussen de twee delen van het Anker Verzekeringsmaatschappij gebouw. Elke keer als de klok een uur verder is, verschijnt er een historisch beeld. Elke dag om 12.00 verschijnen alle figuren en wordt er tevens een muziekje voortgebracht uit de 20ste eeuw. Tijdens de advent wordt er dagelijks om 17.00 en om 18.00 een kerstlied ten gehore gebracht.

We wandelen verder tot we op de Judenplatz komen. Judenplatz wordt beschouwd als een plaats van herinnering. Op deze plaats komen 3 verschillende zaken bij elkaar: Rachel Whiteread's Gedenkteken, de opgravingen van een middeleeuwse synagoge en museum over het Jodendom in de middeleeuwen. Samen vormen zij een uniek teken van herinnering. In de buurt van het gedenkteken staan de namen van de plaatsen waar Oostenrijkse joden ten tijde van Nazi regime zijn vermoord. In de middeleeuwen maakte Judenplatz deel uit van het joodse getto.

We verlaten het plein en stappen enkele straten door om uit te komen bij hét koffiehuis van Wenen : Café Central. Oubers in rode jasjes, kroonluchters en overheerlijke gebakjes : dat is Café Central. Met het beeld van schrijver Peter Altenberg aan een tafeltje bij de ingang, laat dit Oudweense café graag zien dat ze een literair café waren en zijn. De kranten die voor je klaar hangen aan stokken, de kroonluchters en het luide geroezemoes van de bezoekers geven je een goede indruk van hoe Wenen begin 20e eeuw er moet hebben uitgezien.

Het hart van Wenen is de Hofburg, waarin vroeger het keizerlijke hof gevestigd was ; het vormde daarmee het centrum van de Oostenrijkse macht. Het oudste deel van de Hofburg is de Schweizerhof uit 1275. Oorspronkelijk was dit een kleine vesting met vier torens. Door opeenvolgende heersers werd de Hofburg echter steeds verder uitgebreid, tot een immens paleis met een reusachtige tuin (de Burggarten), pleinen, standbeelden en binnenplaatsen. In de 15de eeuw werd aan de Hofburg de Burgkapelle toegevoegd. Dit was oorspronkelijk een kapel, maar tegenwoordig is het een concertzaal waarin de beroemde Wiener Sängerknaben optreden. In de 16de eeuw werd de Stallburg gebouwd. In dit enorme stallencomplex bevinden zich de witte lippizaner paarden die worden getraind in de Winterreitschule uit de 18de eeuw. Daarnaast zijn er in de loop der tijden allerlei keizerlijke woonvertrekken (de "Kaiserappartements") gebouwd voor de Habsburgers: de Amalienburg uit 1575, de Leopoldinische Trakt uit de 17de eeuw en de Reichskanzleitrakt (1723-1730). Tussen 1723 en 1726 werd de Hofbibliothek gebouwd, thans Nationalbibliothek geheten. Onderdeel van de Hofburg is ook de Augustinerkirche, de voormalige parochiekerk van de Habsburgers. In de Loreto-kapel van deze kerk worden de harten van 54 Habsburgse vorsten bewaard in zilveren urnen. Het meest recente onderdeel van de Hofburg is de Neue Burg, gebouwd tussen 1881 en 1913. Hierin bevinden zich tegenwoordig verschillende musea. Vandaag bevinden zich in de Hofburg de vertrekken van de Oostenrijkse president.

Na dit werkelijke imposante gebouwencomplex te hebben doorkruist, kijken we nog even binnen in "den hof van de keizer".. De Burggarten was de voormalige privétuin van de keizer. De tuin lijkt zeer natuurlijk en is rustgevend. We bezoeken de Burggarten vooral voor het beroemde monument van Mozart.

Na deze Burggarten wandelen we nog door de Volksgarten. De Volksgarten is gelegen in het eerste district en werd ontworpen in 1819 op de plaats van het in 1809 door de Fransen verwoeste Burgbastion. In die tijd bood het binnen de stadsmuren de enige

gelegenheid om frisse lucht te scheppen en het was daarom zeer populair bij de bevolking. Uit die tijd dateert onder andere de Theseustempel, gebouwd door de architect van de Burgtor, Peter von Nobile. In 1822 opende P. von Nobile een Kaffeehaus in de Volksgarten, waar ook concerten werden gegeven van ondermeer J. Strauss de Oudere en J. Lanner. Met recht beroemd zijn de prachtige rozenperken van de Volksgarten. Evenals in alle andere parken van Wenen vindt men ook hier talloze gedenktekens. Sissi fans kunnen zich vergapen aan het beeld van keizerin Elisabeth, dat zeer indrukwekkend is. Terwijl het bronzen beeld van keizer Franz Josef I enigszins verloren en onopvallend in de Burggarten staat, troont zijn gemalin in de Volksgarten in imperiale pracht. Haar gedenkteken: een ruim, wit-marmeren prieel, waar in het midden de zittende gestalte van de mooie, ongelukkige keizerin zich verheft. Daarvoor een soort erehof van gesnoeide heggen en bloembedden, een oase van rust en bezinning in de verder levendige atmosfeer van het park. Zelden gaf een gedenkteken de gemoedsstemming van de geëerde persoon zo treffend weer als dit adembenemende werk van Hans Bitterlich, dat in 1907 werd onthuld.

Nog even en we komen weer aan in het Rathauspark, waar we de bus zouden moeten terugvinden.

(afstand : ongeveer 20 km)

ZATERDAG 3 MEI 2008 : Voormiddag : het Prater

Het Prater is een groot park in Wenen, ten oosten van het stadscentrum. Met "Prater" wordt ook vaak verwezen naar een deel van het Prater dat ingericht is als attractiepark; dit deel wordt Wurstelprater of Volksprater genoemd. De bekendste attractie is het grote reuzenrad (Riesenrad) uit 1897. De top is 67 meter hoog en laat je genieten van een prachtig panorama over de stad Wenen. Het Wurstelprater beslaat slechts een klein deel van de totale oppervlakte van het Prater, die ongeveer 6 km² bedraagt.

Het Prater was oorspronkelijk een keizerlijk jachtgebied. In 1766 stelde keizer Jozef II het gebied open voor het publiek. In 1873 werd er de wereldtentoonstelling georganiseerd. Tot 1920 werd er nog gejaagd in het Prater. In het oorspronkelijke Prater zijn in de loop der tijd ook een industriegebied, het Ernst-Happel-Stadion (binnenkort finale van het Europees kampioenschap voor landploegen – thuishaven van zowel Austria als Rapid Wien) en verschillende andere sportfaciliteiten verrezen. Ook de aanleg van de Südosttangente, een belangrijke autoweg, verkleinde het gebied. Door het park loopt een 4,5 kilometer lange weg, de Hauptallee, omzoomd met kastanjabomen. Deze weg loopt van Praterstern naar het Lusthaus uit 1781-1783. In het Prater liggen verder een planetarium en, in hetzelfde gebouw, een museum over het park, het Pratermuseum. Opmerkelijk is de "republiek Kugelmugel", een door de kunstenaar Edwin Lipburger opgerichte micronatie in een bolvormig huis. Dwars door het Prater loopt de brede Hauptallee die uitkomt bij het Lusthaus, een classicistisch paviljoen dat in de 19de eeuw, evenals de brede laan zelf, een trefpunt was van de hogere kringen. De ruiterspaden liggen nog altijd naast de laan maar hoeftgetrappel wordt er zelden meer gehoord. De draf sport, eens in tegenstelling tot de aristocratische ruitersport het domein van de burgers, wordt beoefend in de Krieau. Verder bevinden er zich in het Prater nog een aantal andere sportcomplexen. Maar bovenal is en blijft het Prater een groene long, waar je mooi kan wandelen. Dat doen we dan ook over een afstand van zo'n 13 km.

ZATERDAG 3 MEI 2008 : Namiddag : Schönbrunn

Het paleis van Schönbrunn, is één van de belangrijkste historische monumenten van Wenen. Het volledige domein met het paleis, de fontein, de zoo, en de tal van standbeelden zijn beschermd als werelderfgoed door de UNESCO in 1996. Schloss Schönbrunn is één van de belangrijkste culturele erfgoederen van Oostenrijk. Het is sinds de jaren '60 een van de drukst bezochte bezienswaardigheden in de hoofdstad. Tot 1642 stond hier de Katterburg, een landgoed van de Weense burgemeester. De naam Schönbrunn zou terug gaan naar Keizer Matthias, die hier tijdens de jacht een mooie bron gezien zou hebben. Tegenwoordig telt het paleis 1441 kamers in alle soorten en groottes. In 1945 werden het hoofdgebouw en een deel van de Gloriette door geallieerde bommen beschadigd. Tijdens de bezetting van Oostenrijk, door de vier geallieerde machten, werd het slot hoofdkwartier van de Britten. Destijds begon ook de restauratie. In 2004 volgde een renovatie van de zuidzijde.

Wij beperken ons bezoek tot een rondgang door het immense park. Het park aan de achterkant van het paleis heeft een oppervlakte van ruim een vierkante kilometer en is wellicht de grootste attractie van het paleis. Dat park werd overigens al aan het einde van de 18e eeuw opengesteld voor het grote publiek. De tuinen, bloemperken, waterpartijen en fontein zijn aangelegd in Franse stijl rond een grote fontein (Neptunusfontein). Er staan enkele interessante gebouwen. De Glorietta, een open zuilengalerij op een heuvel, sluit het park af. Dat bouwwerk is van de hand van architect Hetzendorf, die ook de zogeheten Roomse Ruïne bouwde. Naast die ruïne staat een obelisk met een fontein. Verder vindt u in het park het Palmenhuis, een enorme tropische kas van 111 meter lang, 28 meter breed en 25 meter hoog. Hier staan bijzondere planten en bloemen uit alle werelddelen. Het werd gebouwd in opdracht van keizer Frans Jozef I, die zeer geïnteresseerd was in exotische planten. Zo liet hij later nog het Woestijnhuis bouwen met cactussen uit Australië en Zuid-Afrika. Eerder al was onder keizer Frans 1 begonnen met de aanleg van een dierentuin rond een paviljoen waar hij en zijn vrouw ontbeten. Dat paviljoen is nu een restaurant. Voor de dierentuin moet u apart toegang betalen. Een andere attractie van het park is het labyrint. In 2004 werd ontdekt dat in bepaalde delen van het park positieve aardstralen zijn. Er is een kaartje beschikbaar waarop deze staan aangegeven. In het park wandelen we zo'n 7 km.